

CZU: 373.042-057.874:001.2

[https://doi.org/10.59295/sum9\(169\)2024_08](https://doi.org/10.59295/sum9(169)2024_08)

PROIECTUL DE CERCETARE CA METODĂ DE DEZVOLTARE A COMPETENȚEI INVESTIGAȚIONALE LA ELEVI DIN PERSPECTIVĂ INTERDISCIPLINARĂ

*Irina SÎRBU, Maia ȘEVCIUC,**Universitatea de Stat din Moldova*

În acest articol este evidențiat rolul proiectelor de cercetare în dezvoltarea competenței investigaționale la elevi, cu accent pe abordare interdisciplinară. Autorii subliniază importanța integrării mai multor discipline într-un proiect comun, permițând astfel elevilor să aplice și să consolideze cunoștințele lor într-un context complex și interconectat. Lucrarea scoate în evidență, de asemenea, adaptabilitatea acestei abordări, care poate permite atât lucrul individual, cât și cel în echipă, în funcție de circumstanțele specifice. În plus, se evidențiază maniera în care proiectele de cercetare contribuie la dezvoltarea competenței investigaționale la elevi, alimentându-le curiozitatea intelectuală și încurajându-i să exploreze în profunzime subiectele de studiu.

Cuvinte-cheie: proiecte de cercetare, competență investigațională, abordare interdisciplinară, adaptabilitate, interdisciplinar, competențe.

THE RESEARCH PROJECT AS A METHOD FOR DEVELOPING INVESTIGATIVE COMPETENCE IN STUDENTS, AN INTERDISCIPLINARY APPROACH

This article explores the role of research projects in developing students' investigative competence, emphasizing interdisciplinary approaches. The authors highlight the importance of integrating multiple disciplines into a common project, enabling students to apply and reinforce their knowledge in a complex, interconnected context. The paper also underscores the adaptability of this approach, allowing for both individual and collaborative work as needed. Additionally, it outlines how research projects contribute to the development of investigative competence in students by sparking intellectual curiosity and encouraging them to delve deeply into their subjects of study.

Keywords: research projects, research competence, interdisciplinary approach, adaptability, interdisciplinary, competence.

Introducere

Interesul societății pentru reconfigurarea sistemului educațional și inițierea procesului de implementare a abordării bazate pe dezvoltarea competențelor în practica pedagogică a avut loc în secolul al XX-lea. O pleiadă de cercetători, precum N. Chomsky [13], D. Hymes [6], R. White [9], J. Raven [7] și alții, s-au dedicat investigării aspectelor legate de această abordare în contextul educațional. În linii generale, pot fi identificate trei perioade de evoluție a abordării bazate pe competențe în educație.

1. Termenul „competență” a fost introdus pentru prima dată în context științific în anul 1965 de către Noam Chomsky [13], în Statele Unite ale Americii. Ulterior, D. Hymes [6] a utilizat acest termen pentru a descrie dezvoltarea competenței de comunicare. De asemenea, R. White [9] a început să analizeze competența ca o sinteză a tuturor formelor de comportament, acordând o atenție deosebită motivației interne a individului.

2. A doua etapă a inclus cercetările efectuate de J. Raven [7], care nu numai a elaborat o definiție detaliată a competenței, dar și a organizat-o, identificând 37 de categorii distincte de competențe. De asemenea, el a propus o măsură numerică a competenței, bazată pe o scală de 100 de puncte.

3. Etapa a treia a fost evidențiată prin prezentarea raportului Comisiei Internaționale pentru Educație a UNESCO, în care au fost stabilite cu precizie competențele necesare elevilor [3]. De asemenea, conferința Consiliului Europei din 1996 a fost dominată de discuții active cu privire la reforma sistemului de învățământ și identificarea competențelor esențiale pentru succesul în carieră și în educație.

Cadrul de referință al Curriculumului Național definește competența școlară ca un sistem integrat de cunoștințe, abilități, atitudini și valori, dobândite, formate prin învățare, un ansamblu transferabil și multifuncțional de cunoștințe, aptitudini, abilități, valori și atitudini care permit individului să-și atingă dezvoltarea profesională, să se integreze social și să se încadreze în mod eficient în domeniul său de activitate [4].

Concept și argument

În contextul promovării învățământului de calitate, devine necesară dezvoltarea standardelor de eficiență a procesului de învățare prin conceptualizarea și elaborarea instrumentelor de evaluare corespunzătoare acestor standarde. Realizarea acestui obiectiv necesită o analiză detaliată a literaturii de specialitate referitoare la competențe și la dinamica dezvoltării acestora [1].

Competențele-cheie reprezintă în esență un ansamblu de cunoștințe, abilități și aptitudini transferabile și multifuncționale, necesare pentru dezvoltarea personală, integrarea socială și integrarea profesională a tuturor indivizilor. Acestea trebuie să fie cultivate până la încheierea perioadei de educație obligatorie și să servească drept fundament pentru învățarea continuă pe tot parcursul vieții [4]. Deoarece un indicator al dobândirii competenței într-un anumit domeniu de activitate constă în abilitatea de a o gestiona eficient, cu o înțelegere profundă, conceptul de competență se bazează pe auto-gestionare.

Aspectele enumerate anterior au delimitat direcția evoluției ulterioare și modernizării curriculumului școlar, orientat către proiectarea, organizarea și realizarea eficientă a procesului de învățare, fundamentat pe abordarea bazată pe competențe [2]. Scopul acestei abordări constă în facilitarea dobândirii de către elevi a competențelor esențiale pentru adaptarea lor la schimbările continue din contextul contemporan. Putem examina strategiile prin care un pedagog poate atinge obiectivul nostru central, și anume dezvoltarea competenței investigaționale [5].

Abordarea interdisciplinară este o parte importantă a modernizării sistemului educațional, care creează un precedent pentru dezbateri și discuții cu privire la eficacitatea sa. Este dificil să negăm aspectele pozitive ale acesteia, care permit profesorilor moderni să învețe să lucreze în echipă cu colegii lor și să ajute elevii să exploreze lumea dincolo de domeniul lor de specializare. Metoda tradițională și disciplinară, care a fost folosită în școli timp de decenii, prezintă limite în ceea ce privește dezvoltarea integrală a noii generații de elevi. Această abordare îi limitează în capacitatea de a gândi într-un mod creativ și de a face conexiuni relevante între diferite domenii de cunoaștere. Pe de altă parte, abordarea interdisciplinară încurajează gândirea critică și analitică, dezvoltarea creativității și abilităților de rezolvare a problemelor, precum și înțelegerea complexității lumii dintr-o perspectivă mai cuprinzătoare. Această paradigmă educațională este esențială pentru pregătirea elevilor în fața provocărilor societății contemporane, care impun soluții complexe și interconectate. Abordarea bazată pe competențe promovează nu doar acumularea de cunoștințe, dar și capacitatea de a aplica aceste cunoștințe în contexte diverse și de a aborda problemele dintr-o perspectivă holistică.

Abordarea interdisciplinară reprezintă o paradigmă pedagogică care implică utilizarea unui spectru variat de metode în procesul educațional. Printre aceste metode se află și metoda proiectului de cercetare, care are scopul de a facilita dezvoltarea multiplelor competențe la elevi, inclusiv dezvoltarea competenței investigaționale. Această abordare pedagogică promovează integrarea cunoștințelor și abilităților din mai multe discipline pentru a soluționa probleme complexe și situații din viața reală. Metoda proiectului de cercetare presupune ca elevii să se implice în planificarea, dezvoltarea și implementarea unor proiecte care necesită investigație și rezolvarea unor provocări specifice. Prin intermediul acestor proiecte, elevii sunt încurajați să-și dezvolte abilități de cercetare, gândire critică, rezolvare de probleme și colaborare. Această abordare pedagogică reprezintă un sistem educațional în care elevii își dobândesc cunoștințele prin planificarea și executarea treptată a unor sarcini practice care devin din ce în ce mai complexe, cunoscute sub numele de proiecte [10].

Această metodologie pedagogică a apărut pentru prima dată în școlile de agricultură din Statele Unite ale Americii, în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și este cunoscută și sub denumirea de „metoda problemelor». Originile acestei abordări se leagă de ideile umaniste din filosofia și educația americană, dezvoltate de filosoful și pedagogul John Dewey, precum și de discipolul său, William Heard Kilpatrick. John Dewey

promova fundamentarea învățării pe activitățile active ale elevului, ținând cont de interesele și nevoile sale individuale în domeniul cunoașterii. În Statele Unite ale Americii, Regatul Unit, Belgia, Israel, Finlanda, Germania, Italia, Brazilia, Țările de Jos și multe alte țări, această metodă a devenit larg răspândită datorită integrării raționale a cunoștințelor teoretice și a aplicării lor practice în soluționarea problemelor specifice din realitatea înconjurătoare, în cadrul colaborării dintre elevi în mediul școlar [11].

Un aspect important în mediul de lucru actual constă în faptul că echipele sunt alcătuite dintr-un mozaic de membri interdisciplinari, având domenii de expertiză variate ca responsabilitate predominantă. Aceste echipe reprezintă în prezent fundamentul prin care se realizează munca în corporațiile actuale. Prin urmare, elevii ar trebui să învețe cum să funcționeze eficient ca membri ai echipelor interdisciplinare.

Integrarea proiectelor de cercetare în procesul de învățare reprezintă o paradigmă educațională avansată care revoluționează metodele tradiționale de predare și învățare. Această abordare se bazează pe principiul transformării elevilor din receptori pasivi de informații în agenți activi ai construirii cunoștințelor. Prin intermediul proiectelor de cercetare, elevii sunt expuși la contexte complexe și reale, care necesită investigație, analiză și sinteză. Ei sunt învățați să pună întrebări, să creeze ipoteze, să colecteze și să interpreteze date, să dezvolte soluții și să argumenteze rezultatele obținute. Această abordare educațională nu numai că încurajează dezvoltarea unor abilități esențiale precum gândirea critică, analitică și creativă, dar și promovează curiozitatea intelectuală și dezvoltarea abilităților de rezolvare a problemelor. Aceste competențe nu sunt valoroase doar în contextul academic, dar și în lumea reală, pe piața muncii contemporane. Prin colaborarea în echipe multidisciplinare, elevii învață să comunice și să lucreze eficient cu colegi din diferite domenii de studiu, dezvoltând, astfel, abilități de comunicare și colaborare interdisciplinară. Capacitatea de a gândi critic și analitic, de a aborda probleme complexe cu creativitate și de a colabora eficient în echipe multidisciplinare reprezintă calități necesare pentru succesul profesional și pentru adaptarea la mediul de lucru din ce în ce mai divers și dinamic. Integrarea proiectelor de cercetare în procesul de învățare pregătește elevii pentru succesul academic, îi formează pentru viața reală, dezvoltându-le abilitățile necesare pentru a deveni profesioniști competenți și cetățeni activi într-o societate în continuă schimbare [10].

Când li se atribuie pentru prima dată sarcina de a elabora un proiect de cercetare, elevii pot simți o dificultate considerabilă. Pentru a-i ajuta să facă față acestei provocări, este important să se efectueze o divizare a sarcinii în componente mai mici și mai ușor de abordat. Cu toate acestea, procesul de elaborare a unui proiect de cercetare nu constă doar în divizarea sarcinii, dar implică și dezvoltarea unui cadru de colaborare eficient în cadrul echipei de lucru. Elevii trebuie să înțeleagă că fiecare membru al echipei are un rol distinct și poate contribui semnificativ la atingerea scopului proiectului. Acest lucru presupune că fiecare membru trebuie să analizeze problema în cauză, să propună idei și soluții și să participe activ la procesul de cercetare. Profesorul are un rol important în coordonarea activităților elevilor, în monitorizarea implicării lor și în furnizarea de îndrumare și susținere în timpul întregului proces. În plus, este important ca elevii să își elaboreze un portofoliu bine organizat, în care să adune notițele, datele și materialele relevante pentru fiecare etapă a proiectului de cercetare. Acest portofoliu îi ajută să-și structureze munca, să-și documenteze eforturile și să urmărească progresul în timp.

În vederea obținerii unei înțelegeri mai profunde și complete a conceptului nostru, oferim în continuare un exemplu. Vom efectua o analiză detaliată a unui proiect de cercetare, cu etapele sale de desfășurare, evidențiind importanța rolului profesorului în acest context, precum și posibilitățile disponibile în ceea ce privește alegerea între activitatea individuală și colaborarea în echipă. Această analiză detaliată se concentrează pe proiectul de cercetare interdisciplinar intitulat „*Aplicarea conceptului de proporție în realizarea portretelor personalităților istorice*”. Proiectul complex, pentru a crea portretele unor personalități istorice marcante, implică integrarea a patru discipline: matematica, educația plastică, istoria și informatica și se realizează în cinci faze:

1. *Faza 1 - Fundamentarea matematică.* La etapa inițială a proiectului, se pune un accent deosebit pe fundamentarea matematică a problemei, cu un focus precis pe conceptele legate de proporție, inclusiv conceptul de „raport de aur” și calculele proporționale. Această fază presupune o explorare a conceptelor matematice fundamentale, care stau la baza relațiilor de proporție. Faza inițială constituie un punct de plecare pentru proiectul de cercetare interdisciplinar, oferindu-le elevilor o bază solidă în matematică, care va

servi drept pilon pentru etapele ulterioare ale proiectului și pentru dezvoltarea abilităților lor în domenii precum arta, istoria și informatica.

2. *Faza 2 - Cercetarea personalităților istorice.* În același timp, elevii stabilesc personalități istorice, pe care îi vor studia și reprezenta în proiect. Această fază presupune inițierea unei investigații în profunzime asupra personalităților alese, o analiză riguroasă a biografiilor acestora și a contextului istoric relevant asociat fiecăruia. Această etapă reprezintă un moment important în dezvoltarea proiectului, deoarece contribuie semnificativ la obținerea unei înțelegeri comprehensive a caracterului personalităților selectate. Elevii adună informații despre viața și realizările acestor figuri istorice, studiază contextul istoric în care acestea și-au desfășurat activitatea. Procesul de cercetare îi încurajează să analizeze evenimentele și datele, să înțeleagă motivele și impactul acțiunilor personalităților respective asupra societății lor și a lumii în general. Prin această etapă, elevii dobândesc competențe de cercetare avansate, precum și abilități de analiză, critică și sinteză a informațiilor. Ei dezvoltă o perspectivă mai profundă și mai cuprinzătoare asupra personalităților istorice, ceea ce le va servi drept bază solidă pentru etapele ulterioare ale proiectului, în care vor transpune cunoștințele dobândite în opere de artă autentice și conținuturi digitale relevante.

3. *Faza 3 - Crearea portretelor.* Elevii pun în aplicare cunoștințele matematice despre proporție, cunoștințele despre personalitatea istorică selectată pe care le-au dobândit în fazele anterioare. La această etapă ei devin adevărați artiști, folosindu-și abilitățile pentru a desena portretele personalităților istorice pe care le-au cercetat și studiat în detalii. Această fază implică o serie de aspecte complexe:

- *Aplicarea conceptelor matematice:* Elevii utilizează concepte precum proporție, simetrie și geometrie pentru a se asigura că dimensiunile fiecărei trăsături faciale sunt calculate cu precizie. Ei folosesc „raportul de aur” și alte instrumente matematice pentru a reda proporțiile corecte ale portretului.

- *Expresivitate artistică:* Pe lângă precizia matematică, elevii își pun în valoare abilitățile artistice, exprimând caracterul și trăsăturile personalităților istorice în portretele lor. Ei aduc la viață figurile istorice prin intermediul culorilor, detaliilor și expresiilor artistice. Această etapă le oferă elevilor libertatea de a interpreta subiectul într-un mod personal și creativ. Ei pot aduce elemente unice în portrete și pot comunica mesaje subtile prin intermediul artei lor.

- *Abilități de rezolvare a problemelor:* Pe măsură ce se confruntă cu provocări artistice și matematice, elevii dezvoltă abilități de rezolvare a problemelor. Ei trebuie să găsească soluții creative pentru a reda proporțiile și expresiile corecte ale portretelor.

Prin această experiență ei își dezvoltă competențe interdisciplinare, care îi ajută să înțeleagă mai bine legăturile dintre disciplinele academice și să-și dezvolte gândirea critică și creativă.

4. *Faza 4 - Integrarea componentei digitale și portofoliu digital.* Elevii pun bazele unui portofoliu digital complex care include toate aspectele cercetării lor. Acest portofoliu digital reprezintă un instrument de gestionare și documentare a proiectului propriu interdisciplinar. Elevii adună toate datele, informațiile și resursele pe care le-au acumulat în etapele anterioare ale proiectului. Aceasta poate include desenele lor, biografiile personalităților istorice, informații istorice relevante și alte materiale relevante. Pentru a menține un portofoliu organizat și accesibil, elevii își structurează conținutul în categorii și subcategorii relevante. Acest lucru poate include secțiuni distincte pentru fiecare personalitate istorică studiată și pentru fiecare etapă a proiectului. Sub îndrumarea profesorilor de informatică, elevii utilizează instrumente tehnologice pentru a crea și gestiona portofoliul digital. Acesta poate fi o platformă online (Google Drive, Padlet etc.), software specializat sau alte resurse tehnologice. Elevii documentează în portofoliu progresul lor pe parcursul proiectului. Ei pot include reflecții personale asupra experienței, idei pe care le-au obținut și modul în care abilitățile lor s-au dezvoltat pe parcurs. Portofoliul digital poate permite, de asemenea, colaborarea și comunicarea între elevi și profesori. Aceasta poate include feedback și comentarii asupra progresului și rezultatelor lor. Portofoliul digital oferă, de asemenea, o platformă pentru prezentarea publică a rezultatelor proiectului. Elevii pot împărtăși cu colegii portretele create și cunoștințele lor în legătură cu personalitățile istorice. Prin această etapă, elevii dobândesc abilități tehnologice esențiale, învățând să gestioneze informații complexe și să creeze o resursă digitală valoroasă. Portofoliul digital devine o modalitate de a-și demonstra abilitățile de cercetare, cunoștințele și creativitatea într-un mod interactiv și accesibil.

5. *Faza 5 - Prezentare și evaluare.* La finalizarea proiectului, elevii prezintă public rezultatele obținute și explică procesul de cercetare. Ei expun portretele create în fața unui public mai larg, care poate include colegi de clasă, părinți, cadre didactice și, eventual, chiar alți profesioniști sau membri ai comunității. Prezentarea este un moment de demonstrare a rezultatelor și un exercițiu important în dezvoltarea competenței de comunicare. În timpul prezentării, elevii oferă o analiză detaliată a procesului de cercetare realizat; ei discută despre modul în care au aplicat conceptele matematice, cum au integrat aspectele istorice și cum au transpus aceste cunoștințe în creația artistică. Acest lucru evidențiază abilitățile lor de gândire critică și de reflexie. Cadrele didactice la disciplinele matematică, educație plastică, istorie și informatică au rolul de a evalua rezultatele. Ei acordă o atenție specială dezvoltării abilităților de cercetare, gândire critică, creativitate și competențelor tehnologice ale elevilor. Evaluarea interdisciplinară este un element esențial pentru a măsura succesul proiectului în atingerea obiectivelor propuse. În urma prezentării și evaluării, elevii primesc un feedback (comentariu) din partea profesorilor. Această comunicare oferă o deschidere pentru dezvoltarea continuă a abilităților elevilor, pentru identificarea punctelor tari și a celor care necesită îmbunătățiri. Prezentarea proiectului de cercetare oferă elevilor oportunitatea de a învăța din experiența lor. Ei pot reflecta asupra a ceea ce au reușit, asupra provocărilor întâmpinate și a modului în care au gestionat lucrul în echipă sau individual. Această auto-reflecție contribuie la dezvoltarea gândirii critice și a abilităților de autoevaluare. În ansamblu, această etapă marchează momentul în care elevii demonstrează competențele dobândite și relevanța abordării lor interdisciplinare. Valorificarea proiectelor de cercetare în activitatea academică a elevilor formează competențe de a face față provocărilor și oportunităților lumii reale, unde abilitățile de comunicare, colaborare și prezentare sunt tot atât de esențiale ca și cunoștințele tehnice și academice.

De asemenea, este important să menționăm că acest proiect poate fi adaptat pentru a permite atât lucrul individual, cât și cel în grup, la discreția profesorului coordonator. Această flexibilitate permite cadrului didactic să ia în considerare obiectivele specifice ale proiectului și să adapteze abordarea în funcție de nevoile elevilor și scopurile pedagogice. Astfel, profesorul poate decide dacă elevii vor lucra individual pentru a dezvolta abilitățile personale sau dacă vor colabora în echipe pentru a îmbina cunoștințele și experiența lor într-un efort colectiv. O abordare flexibilă permite personalizarea procesului de învățare, oferind elevilor șansa de a-și dezvolta abilitățile în funcție de preferințele și potențialul lor. Este un exemplu concret al modului în care proiectele de cercetare interdisciplinare pot fi adaptate pentru a satisface nevoile diverse ale elevilor și obiectivele educaționale specifice.

În concluzie, evidențiem că proiectele de cercetare interdisciplinară pot fi adaptate pentru a satisface nevoile de formare a elevilor și atingerea obiectivelor educaționale. Flexibilitatea în elaborarea și realizarea proiectelor de cercetare permite individualizarea procesului de învățare, oferind elevilor oportunitatea de a-și dezvolta abilitățile în funcție de preferințele și potențialul lor personal.

Proiectele de cercetare facilitează dezvoltarea abilităților de cercetare, gândire critică și colaborare interdisciplinară, în vederea rezolvării problemelor complexe, pregătind elevii să devină membri proactivi ai comunității contemporane. Implicarea elevilor în realizarea proiectelor de cercetare interdisciplinară reprezintă un model în care educația poate deveni mai interactivă, relevantă și utilă în viața de zi cu zi a elevilor, pregătindu-i cu succes pentru o lume în continuă schimbare.

Referințe:

1. BUCUN, N., POGOLȘA, L. *Referențialul de evaluare a competențelor specifice formate elevilor*. Chișinău: Tipografia Centrală, 2014, 596 p. ISBN 978-9975-53-333-1.
2. *Codul Educației al Republicii Moldova*. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 24.10.2014, nr. 319-324. Disponibil: https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=110112&lang=ro
3. DELORS, J. *Learning: the treasure within; report to UNESCO of the International Commission on Education for the Twenty-first Century (highlights)*, 46 p. Disponibil: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000109590>.
4. GUȚU, V., BUCUN, N., GHICOV, A. *Cadrul de referință al curriculumului național* [online]. Chișinău: Lyceum, 2017 (F.E.-P. Tipografia Centrală), 104 p. ISBN 978-9975-3157-7-7. Disponibil: https://mecc.gov.md/sites/default/files/cadrul_de_referinta_final_rus_tipar.pdf

5. GUȚU, VI., *Învățământul centrat pe competență: abordare teleologică* [online]. *Didactica Pro*, nr. 1(65), 2011, p. 2-7. Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/2_7_Invatamintul%20centrat%20pe%20competente_abordare%20teleologica.pdf
6. HYMES, D. *Competence and Performance in Linguistic Theory*. London N. Y.: Academic Press, 1971, 311 p.
7. RAVEN, J. *Competence in Modern Society: Its Identification, Development and Release*. Unionville, New York: Royal Fireworks Press, 1997. ISBN 0 89824 532 X.
8. SAVENKOV, A. I. *Психологические основы исследовательского подхода к обучению*. Moscova: Ось-89, 2006, 480 p. ISBN 5-9853428-0-8.
9. White, R. W., *Motivation reconsidered: the concept of competence*. *Psychological Review*, 1959, vol. 66, № 5, p. 297-333.
10. ДАВЫДОВ, В. *Российская педагогическая энциклопедия: В 2 т.* Москва: Большая Российская энциклопедия, 1993, 1160 с., т. 1, 608 с. ISBN 5852701408.
11. ГОЛУБ, И., ПЕРЕЛЫГИНА, Е., ЧУРАКОВА, О. В. *Метод проектов - технология компетентностно-ориентированного образования*. Самара: Учебная литература, 2006, 176 с. ISBN 5950703286.
12. ПОДДЪЯКОВ, А. Н. *Исследовательское поведение: стратегии познания, помощь, противодействие, конфликт*. Москва: Национальное образование, 2015, 304 p. ISBN 978-5-4454-0710-2.
13. ХОМСКИЙ, Н. *Язык и мышление*. Москва: Издательство Московского университета, 1972, 122 p.

Date despre autori:

Irina SÎRBU, doctorand, Școala Doctorală Științe Umaniste și ale Educației, Universitatea de Stat din Moldova.

E-mail: irinasirbu.curs@gmail.com

ORCID: 0000-0002-1080-2280

Maia ȘEVCIUC, doctor în științe pedagogice, profesor universitar, Departamentul Științe ale Educației, Universitatea de Stat din Moldova.

E-mail: maia.sevciuc@usm.md

ORCID: 0000-0002-3129-6057

Prezentat la 04.10.2023